

Slakken: een grote klasse die nieuwsgierig maakt, een introductie

Wereldwijd zijn er 60.000 – 70.000 soorten slakken. De meeste leven in het zoute water van de zeeën. Sommige leven in zoet water en enkele zijn op het land gaan leven. Er zijn huisjesslakken en naaktslakken. Er zijn soorten die van (rottend) afval leven, andere zijn planteneters. Er zijn ook slakken die van aas leven en zelfs soorten die op jacht gaan.

Peernel Zwart
Em. hoogleraar Bijzondere dieren

Slakken hebben maar één schelp. Die heeft meestal windingen die verlopen volgens het principe van de wiskundige Fibonacci (1200 na Chr.). De mens heeft flink bijgedragen aan de wereldwijde verspreiding van slakken. In hun thuisland aten de Romeinen al slakken, namelijk de eetbare slak of segrijnslak (*Cornu aspersum*). Die zijn gemakkelijk te kweken en vormden een smakelijke eiwitbron voor de soldaten van het Romeinse rijk. Later hebben zeevaarders deze slakken uit Europa over de hele wereld meegenomen.

Tegenwoordig kunnen wij ze kopen in potten met 12 of 24 stuks van een bekend bedrijf dat vooral groenten inmaakt. Velen van ons kennen de wijngaardslak, die is in Nederland beschermd. Zij komt hier en daar in het wild voor. De segrijnslak komt de laatste jaren in vrijheid veel voor in heel Nederland. Dit houdt waarschijnlijk verband met het feit dat er tegenwoordig minder egels zijn.

Veel slakken zijn niet alleen interessant, maar ook mooi. Mooi van vorm en mooi van kleur of tekening. Liefhebbers houden ze in aquaria, zoals bijvoorbeeld de appelslak met zijn mooie gele huisje, of in bakken zoals de agaatslak (*Achatina achatina*) die een huisje heeft van wel 18 cm lang. Let op: agaatslakken zijn in staat het glas van het verblijf mat te schrappen. Het zijn gelukkig rustige huisdieren.

Slakken zijn als tussengastheer van groot medisch belang. In Nederland komen de bekende leverbotslakjes voor. Zij kunnen een jong stadium van de leverbot herbergen. Als zo'n slak gegeten wordt door een koe, verplaatsen de jonge botjes zich naar de galgangen in de lever en veroorzaken daar ontstekingen. In de tropen wordt een parasiet (*Schistosoma mansoni*) via slakken verspreid. Deze parasiet kan bij de mens ernstige ziekte veroorzaken.

Slijm van slakken wordt in cosmetica verwerkt.

Conclusie: slakken zijn voor de mens belangrijk, nuttig en soms schadelijk, ze zijn interessant, mooi en soms levensbedreigend. Slakken worden ook in het biomedisch onderzoek gebruikt.